

Deze patiëntenfolder is opgesteld door

Deze informatie is opgesteld door de afdeling(en) Verloskunde en GeboorteHuis Leiden.

Intro

Je kunt tijdens de zwangerschap of na je bevalling niet goed uitplassen. Meestal gaat dit binnen enkele dagen tot weken vanzelf over. Met je verloskundig zorgverlener heb je afgesproken dat je tot die tijd je blaas zelf regelmatig gaat leegmaken. Dat kun je doen door een katheter in de plasbuis in te brengen. In deze folder lees je hoe je dat doet.

Wat is ?

Katheterisatie is het leegmaken van de blaas via de plasbuis met een katheter (slangetje). Als je dit zelf doet, noemen we dat 'zelfkatheterisatie'. Dit wordt gedaan door mensen die niet kunnen plassen of bij wie er na het plassen veel urine achterblijft in de blaas

Waarom doen we dit onderzoek/deze behandeling?

Waarom kan ik niet zelf uitplassen?

Er zijn verschillende redenen waarom mensen niet goed kunnen uitplassen. Bijvoorbeeld omdat na een bevalling de plasbuis gezwollen is of dat de blaas overrekt is geweest. Meestal duren de klachten enkele dagen tot weken en kun je hierna weer normaal plassen.

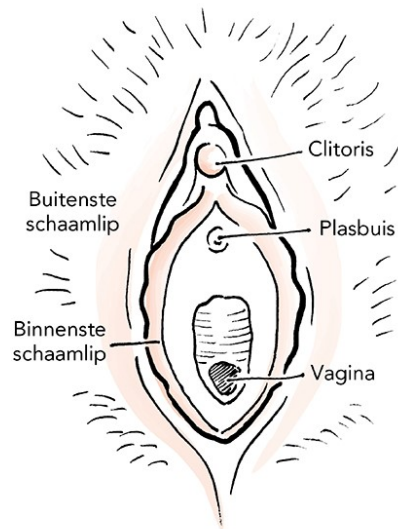
Waarom moet ik zelf katheteriseren?

Het is belangrijk dat de blaas regelmatig helemaal leeg is. Als dat niet gebeurt, kunnen er blaasontstekingen, urineverlies of in het ergste geval nierproblemen ontstaan.

Hoe gaat het onderzoek / de behandeling in zijn werk?

Hoe gaat zelfkatheterisatie?

1. Probeer eerst zelf op de normale manier te plassen.
2. Zet alle benodigdheden voor de katheterisatie klaar: maatbekertje, katheter, natte gazen.
3. Plaats het maatbekertje in het toilet.
4. Was je handen met water en zeep.
5. Was het gebied rondom de plasbuis met water, van de voorkant richting de anus met de natte gazen (niet terugvegen).
6. Spreid met de hand waarmee je niet katheteriseert de schaamlippen.
7. Breng de katheter in de plasbuis, gebruik hiervoor eventueel een spiegel.
8. Buig de katheter richting het maatbekertje in het toilet zodat de urine kan aflopen.
9. Verwijder de katheter zodra er geen urine meer uitkomt.
10. De gebruikte katheter kun je weggooien.
11. Bekijk hoeveel urine er in het maatbekertje zit.
12. Was de handen opnieuw met water en zeep.

Illustratie: Sandra Liesker/Gezondheidsnet

Hoe vaak moet ik zelf katheteriseren?

Hoe vaak je moet katheteriseren hangt af van hoeveel urine er na het plassen achterblijft in de blaas. Als je zelf goed kunt uitplassen, blijft er minder urine achter. Je kunt dan minder vaak gaan katheteriseren. Vang daarom bij het katheteriseren je urine op in een maatbekertje. Je kunt dan zien hoeveel urine er nog met de katheter uit de blaas gekomen is.

Hieronder kun je zien hoe vaak je moet katheteriseren:

- < 150 ml in de maatbeker: je hoeft niet meer te katheteriseren
- 150-200 ml in de maatbeker: 1x/dag katheteriseren (voor de nacht)
- 200-300 ml in de maatbeker: 2x/dag katheteriseren (voor en na de nacht)
- 300-400 ml in de maatbeker: 3x/dag katheteriseren ('s ochtends, 's middags, 's avonds)
- 400-500 ml in de maatbeker: 4x/dag katheteriseren (voor en na de nacht, 2x overdag tussendoor)
- > 500 ml in de maatbeker: 5x/dag katheteriseren (voor en na de nacht 3x overdag tussendoor)

Welke specifieke nazorg kunnen wij bieden?

Hoe gaat het verder?

Na 4 dagen word je gebeld om te vragen hoe het gaat met plassen en katheteriseren. Afhankelijk van hoe het dan gaat kunnen vervolgafspraken gemaakt worden.

Contact bij problemen na uw onderzoek/behandeling

Wanneer moet ik contact opnemen?

Zelfkatheterisatie kan soms leiden tot een blaasontsteking. Bel onderstaand telefoonnummer bij de volgende klachten:

- Vaak plassen
- Veel aandrang om te plassen
- Temperatuur boven 38 graden
- Pijn bij het plassen
- Troebele urine of bloed bij de urine

Andere redenen om contact op te zijn kunnen zijn:

- Pijn bij het inbrengen van de katheter
- Moeite met het inbrengen van de katheter

- Het katheteriseren lukt niet

Contactgegevens van de betrokken poliklinieken

Als je nog vragen of problemen hebt, kun je altijd (ook in de avond, nacht of weekend) contact opnemen met GeboorteHuis Leiden. Dat kan via telefoonnummer 071-526 09 00.